

KARSTEN GYNTHER
RENE B CHRISTIANSEN
RASMUS JØRNØ
LARS LYKKEDEGN
ANNE KRISTINE PETERSEN
HENRIK KØHLER SIMONSEN

FRA "KÆDEBUTIKKER" TIL NETVÆRK, UDLEJRINGER OG STRUKTURELLE KOBlinger

– internationale erfaringer med regional
forsyning af videregående uddannelser

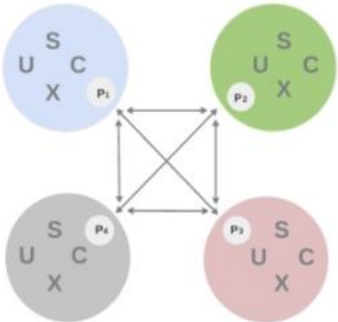
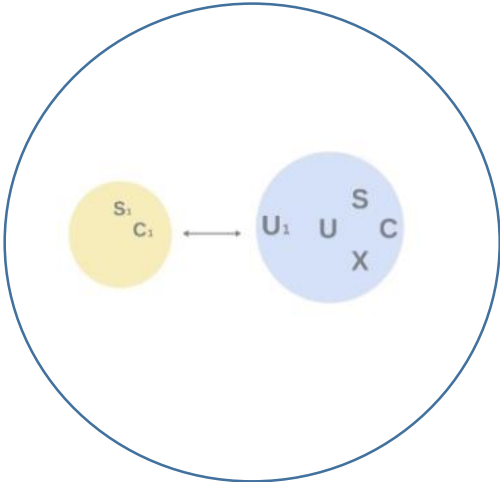
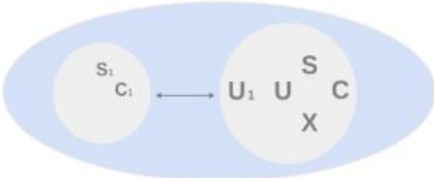
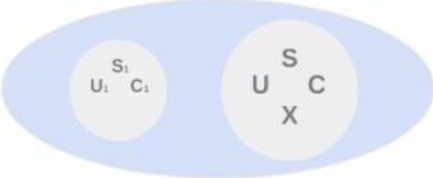
Præsentation af case fra Sverige

Anne Kristine Petersen, akt@pha.dk
Lektor
Professionshøjskolen Absalon

◀ ▶ SMARTLEARNING

Idealtyper for regional forsyning af videregående uddannelse

A. Økosystemer
Systemer orienteret mod forskellige niches og lokaliteter

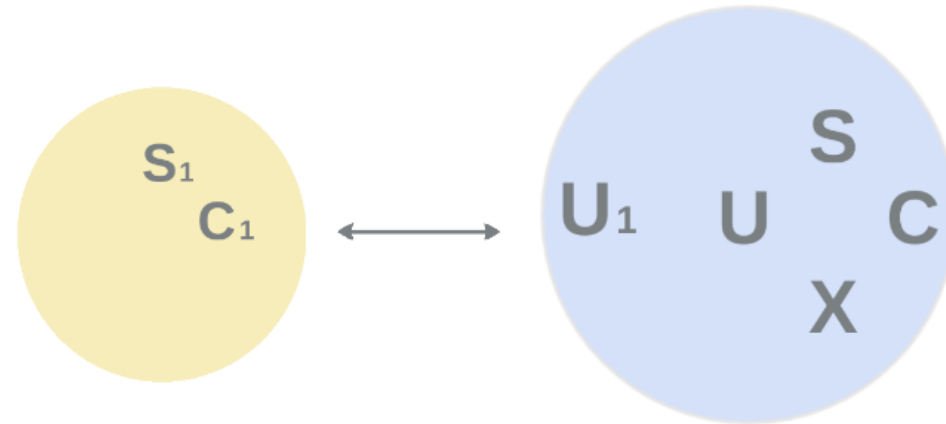
B. System/subsystem
Institutionel familie

C. System/subsystem
Intern udlejring

D. Strukturelt koblede systemer
Ekstern udlejring

E. Netværkskoblinger

Strukturelt koblede systemer - eksternt udlejring

U=Underviser, S=Studerende, C=Campus, X=admin/teknik.

Land: Sverige

Forsyningsmodel: Kommunale læringscentre (*kommunala lärcentra*)

Karakteristika: Videregående uddannelse udbydes i kommunalt ejet læringscenter gennem et formelt samarbejde mellem en kommune og et eller flere universiteter/højskoler. Parterne varetager forskellige funktioner knyttet til uddannelse og undervisning.

Den nationale kontekst - Sverige

Befolkningstal: 10 millioner

Befolkningstæthed: 24 indbyggere per km²

Antal kommuner: 290

Der er 36 statsfinansierede videregående **uddannelsesinstitutioner**.

Borgere bosat i tyndtbefolkede områder har derfor langt til nærmeste uddannelsesinstitution.

... men de har ikke langt til nærmeste **læringscenter**.

Hvad er et kommunalt læringscenter?

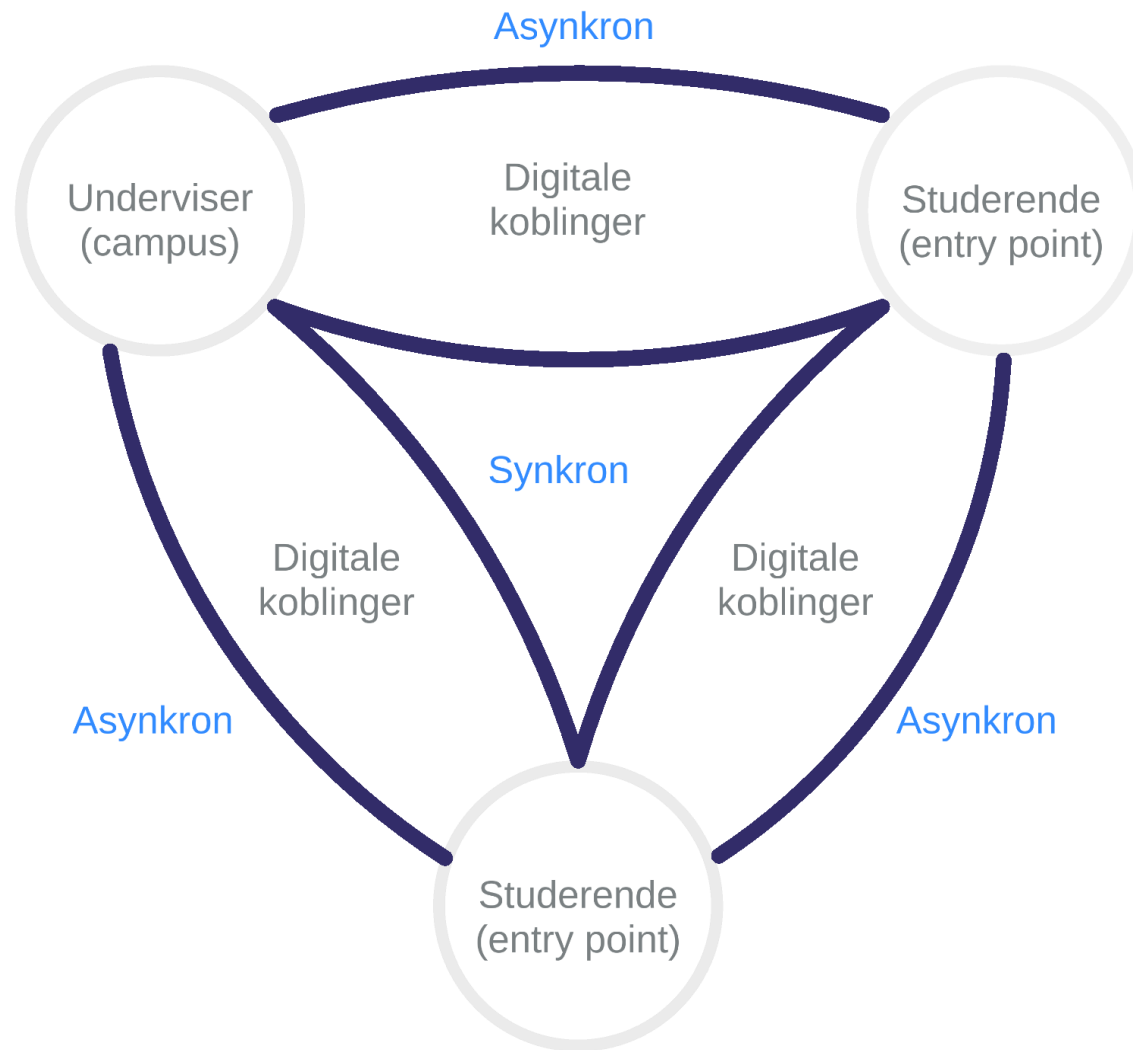
Et kommunalt læringscenter er en **virksomhed**, som er ejet af en kommune

De svenske læringscentre er primært placeret i områder, hvor **adgang til uddannelse er begrænset** eller ikke-eksisterende.

De giver **lokal adgang** til uddannelse gennem **digitale koblinger** til uddannelsesinstitutioner (f.eks. videokonference).

Læringscentrene tager afsæt i et **efterspørgselsperspektiv** på kvalificeret arbejdskraft i lokalsamfundet.

Hvad har læringscentrene tilfælles?

Digitale koblinger mellem underviser og studerende i læringscentre (fra Petersen, Gundersen & Hestbech, 2016).

Hvad har læringscentrene tilfælles?

3M

Et **mødested**, der giver studerende lokal adgang til den praktiske, faglige og sociale støtte, som er nødvendig for at gennemføre en uddannelse.

En **mægler**, der kobler efterspørgere af uddannelse med udbydere af uddannelse.

En **motor**, som sætter fokus på lokale kompetencebehov i områder uden videregående uddannelsesmuligheder.

Den regionale kontekst

Västervik Kommune ligger i Kalmar Län, som er blandt de områder i Sverige, der har været **hårdest ramt af fraflytning**.

Kommunen har et indbyggertal på ca 21.000. Der er mellem **100-450 km til nærmeste videregående uddannelsesinstitutioner**.

● Västervik

Kommunens sygehus var i en årrække **lukningstruet**, fordi man ikke kunne rekruttere kvalificeret arbejdskraft.

I dag uddannes der **årligt ca. 60 sygeplejersker** i kommunens læringscenter, **Campus Västervik**.

En case fra Sverige: Campus Västervik

I den svenske by Västervik får **95% af en årgang** job med det samme efter endt uddannelse i kommunens læringscenter, Campus Västervik. 3% af de studerende vælger at læse videre og **kun 2% har en uforandret livssituation** efter uddannelsesforløbet.

Undervisningskonteksten

Undervisningen i læringscentret foregår som **parallelundervisning via videokonferenceudstyr**, hvor studerende og mentorer mødes fysisk i læringscentret og **kommunikerer synkront med en underviser** og andre studerende, som befinder sig på en akkrediteret uddannelsesinstitution.

Campus Västervik stiller fysiske lokaliteter, teknik og studieunderstøttende ressourcepersoner til rådighed

Universiteterne og højskolerne varetager selve undervisningen.

Optaget på en konkret uddannelse varetages af uddannelsesudbyderen gennem et **KOT-lignende system**.

Rammevilkår for læringscentre

Man har forsøgt at styrke de svenske læringscentre gennem **enkeltstående bevillinger**.

I 2018 afsatte **den svenske regering** eksempelvis 410 millioner SEK til at styrke uddannelse og erhvervsliv i hele landet. Nogle af disse midler er øremærket til udvikling af landets læringscentre.

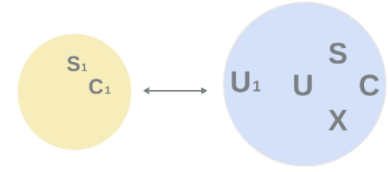

De samlede driftsomkostninger for Campus Västervik beløber sig til **ca. 15 millioner SEK** om året.

Västervik Kommune afsætter **årligt ca. 14 millioner SEK** til læringscentret.

Den samlede **årlige omsætning** for læringscentret svarer til **ca. 25 millioner SEK**.

Læringscentre i en dansk kontekst

Kommuner

Uddannelsesudbydere

Staten

- Skal afsætte **de nødvendige midler** til udvikling, implementering og drift af deres læringscentre
- Skal kortlægge lokale **arbejdsmarkedsbehov** i samarbejde med relevante aktører
- Skal være **villige til i samarbejde** med de kommunale læringscentre at udbyde uddannelser, som matcher de identificerede arbejdsmarkedsbehov
- Skal være villige til at **udvikle fleksible uddannelses- og undervisningsdesign**
- Skal gøre det muligt for ansøgere at søge om optagelse i kommunale læringscentre gennem den **koordinerede tilmelding (KOT)**
- Skal indføre politiske rammevilkår, som understøtter læringscentre som regional forsyningsmodel og **skaber et lige forhandlingsforhold** mellem de to systemer.